

במה לתחומי רבנות, הלכה וקהילה **עיר** **על** **תילה**

מקורניץ
עד בני-ברק

ביכורי
קציר חיטים

רצועות של תפילין
בשיא הכשרות

ביטוח רפואי
מנקודת מבט
של הציבור החרדי

היליון מס' 10

יו"ל בעיר התורה והחסידות
בני ברק

ביסן תשס"ו

חג הפסח, הוא מועד של קירוב רחוקים. ההכרזה המאפיינת של: "כל דיכפין ייתי ויכול, כל דצריך ייתי ויפסח", היא גם רוחנית במשמעותה העמוקה, לא פחות מאשר חומרית. מתכוונים גם אל ה"לא רעב ללחם ולא צמא למים, כי אם לשמוע את דברי ה'" (עמוס ח').

אין כחג הפסח, המושגת והמבוססת כל-כך על עיקרון החינוך; על העברת המסרים היסודיים של האמונה היהודית הקדושה, כל יהודי לעצמו, לזולתו ולדורות הבאים אחריו. שהרי מצוות היסוד בחינוך - "והגדת לבנך" - מוצאת את מקומה בליל-הסדר הקדוש. על אושיותיה של צוות חינוך זו, ניצבת הרי גם החובה לקירוב רחוקים, חינוך נשמות תועות לדרכי התורה והמצווה, והשבתן אל צור מחצבתן ואל חיק אביהן שבשמים.

וכאן, שומה עלינו להתבונן היטב ולשים על לב, כי "כנגד ארבעה בנים דיברה תורה". חובת החינוך, חובת העברת המסרים והמסורת, מקיפה וכוללת את כל הדרגות והמעמדים הרוחניים של בני העם היהודי, מבלי שאף אחד מהם נדחה ונפלט חוצה מן המערכת החינוכית הקדושה. החובה היא, להעביר את מסר-הדורות של האומה היהודית לכל אחד ואחד מן ה"ארבעה בנים", בשפתו שלו, וללא יוצא מן הכלל.

לשים לב גם אל האחים התועים, אשר לא זכו לטעום טעמו של חינוך יהודי אמיתי מימיהם, לחוס על נפשות צאצאיהם המתדרדרים בתהום החינוך הקלוקל ללבבות ולשלהב את הגחלים העוממות אשר מסביבנו, עד מקום שידינו מגיעות.

*

ברם, משמעות רוחנית זו של "כל דכפין ייתי ויכול", אינה מוציאה ידי חובה מן המשמעות הפשוטה. חג הפסח הוא על כן גם חג הצדקה כפשוטה. "מענות חייטין" ו"קמחא דפסחא" הן ההקדמות הטבעיות לחג קדוש ויקר זה, אשר יקרותו באה לידי ביטוי גם בחיסרון-כיס הכלכלי הכרוך בהכנות לקראתו. וכבר ידוע הכלל, כי "ביותר צריך הכתוב לזרז, במקום שיש חיסרון כיס".

בספר "קב הישר", ענייני חודש ניסן (פרק צא) נאמר: "וצריכין ליתן צדקה ופרנסה לעניים, כי בפסח נידונים על התבואה, ואיתא בזוהר חדש פרשת בראשית, "בפסח נידונים על התבואה... בשנה שעברה נתן להם הקב"ה תבואה כדי סיפוקא לעלמא והנה כשרואה הקב"ה שהבריות לא יצאו ידי חובתן בעשיית הצדקה נגד השפע טובה שנתן להם הקב"ה בתבואה, והבריות לא נתנו מעשר כהוגן ולא יחיה מיניה למסכנא כהוגן וליתמי ולא למנה, כד אתי פסח דן הקב"ה לכל העולם... " על כן יתבונן האדם היטב בכל חודש ניסן אם יצא ידי חובתו היטב במצוה של צדקה נגד ההשפעה שקיבל מהקב"ה בשנה שעברה.

*

ועל אחת כמה וכמה מוטל על ראשי עדת עם קודש, להתבונן היטב... בפרט לצורך חג הגדול הקדוש כמו חג הפסח, שצורכי העולם הן מרובים וכל בני ישראל שווים, הן בתוקף הנס, עני ועשיר יחדיו מחויבים במצות ומרור וד' כוסות ושאר צורכי יום טוב "עכ"ל.

ומה נענה בימינו אלה, כאשר גזירות וקיצוצים מכל עבר מוטלים על ראשי עם קודש, לומדי תורה, עניים ואביונים, ועל המשפחות ברוכות הילדים בפרט, על אחת כמה וכמה מוטלת החובה לפתוח את ידינו ולהתייבב לימינם של הנצרכים בכל כוחותינו ואף למעלה מהם - "איש כמתנת ידו כברכת ה' אלקיך אשר נתן לך".

וכבר נאמר (שבת קל"ט): "אין ירושלים נפדית אלא בצדקה", ויה"ר שנוכה עוד בהאי שתא לראות את ירושלים בבניינה, לעלות לציון ברינה ולאכול שם מן הזבחים ומן הפסחים, בביאגו"צ אכ"ר.

העורך

בשערי העיר

דבר העורך

ב

ג

דבר ה' זו הלכה

- דרשת מורינו רב אב"ד בני-ברק שליט"א
- שו"ת בהלכות הכשרה ובדיקת חמץ

י"ב

אל תשליכנו לעת זקנה

על בתי אבות ללא השגחה הלכתית

ט"ז

עובדות מן השטח

קצירת חטים עבור מצה שמורה לשנת תשס"ה

י"ט

צורכי ציבור באמונה

- הכשרת כלים לפסח בהשגחה
- שמירת שבת כהלכה במחלקת המים
- שיעורי תורה ציבוריים בהלכות פסח

כ"א

איסור והיתר

תופעה חדשה של טריפות בעופות

כ"ג

רצועות של תפילין בשיא הכשרות

תוצאות מבורכות לאחר 15 שנות עמל

ל

תשובה בנושא כשרות ה"ויסקי"

הגרי" בלינוב שליט"א, רב מרכז בני-ברק

ל"ד

בחצרות קדשין

מקורניץ עד בני ברק - זכרונות מורינו הגה"צ רבי יעקב לנדא זצוק"ל רב אב"ד בני-ברק

מ"ב

על דעת הקהל

ביטוח רפואי מנקודת מבט של הציבור החרדי

נ"ב

בקרב מחנך

מעמדים וארועים

במה

לתחומי

רבנות,

הלכה

וקהילה

עיר על תילה

יו"ל בעיר

התורה והחסידיזם

בני ברק

כתובת המערכת:

ת.ד. 1572 בני ברק

פקס: 03-6164219

ידיעות בתחומי הבטאון ניתן לשלוח לכתובת הנ"ל

עיצוב גרפי: תדמית 03-6165729

רצועות של תפילין בשיא הכשרות

● עשרות שנות מחקר נמרץ ועקשני בתחום עיבוד העורות והתחקות על שורשי החומרים המשמשים במלאכת העיבוד בכל קצות תבל, ע"י המרא דאתרא מורינו הגרמי"ל לנדא שליט"א ומומחי מערכת הכשרות שלו, הביאו בסופו של דבר להפקת קו ייצור חדש של רצועות לתפילין, בשיא ההידור והכשרות ● מלאכת העיבוד נלמדה לעומקה ועל בורייה, כדי לוודא אילו שלבים בעיבוד צריכים להתבצע דווקא בעבודת-יד ו'לשמה', ובאילו מספיקה עבודת מכונה ● במהלך המחקר נפסלו חומרי עיבוד רבים, לאחר שנתגלה כי הם מכילים מרכיבים אורגניים מן החי ואינם "מן המותר בפיר", ובמקומם הוכנסו תחליפים כימיים או מן הצומח ● **סיקור מרתק ומאלף** ●

מאת: מרדכי הסוסר

המחלקה לכשרות חומרי גלם
במערכת הכשרות של גאב"ד בני-ברק

המותר בפיר (תשובת נודע ביהודה, תניינא, או"ח סי' ג' ועוד).

ג. לכתחילה, צריך אפילו השומן הנמשח על הרצועות אחרי ההשחרה, כדי לתת להן ברק, להיות כשר לאכילה (קסת הסופר, חתם סופר, קיצור שולחן ערוך ועוד).

ד. עיבוד העורות צריך להיעשות "לשמה" - לשם מצוות תפילין, אחרת

מורינו הגה"צ רבי יעקב לנדא זצוק"ל גאב"ד בני-ברק:

א. רצועות של תפילין צריכין להיות ממין בהמה טהורה, "מן המותר בפיר", והן צריכות להיות צבועות בצבע שחור, הלכה למשה מסיני (גמרא שבת כ"ח).

ב. חומרי העיבוד של העורות לרצועות התפילין צריכים אף הם להיות מן

תנאי היסוד לכשרותם של רצועות התפילין

בטרם ניגש לסקירה הנרחבת, נפתח בכמה הנחות יסודיות בהלכות תפילין, מתוך תשובה להלכה בנידון, מטעם מורינו הרב שליט"א, שהתפרסמה בגיליון האחרון (כסלו תשס"ו) של הקובץ התורני "פעמי יעקב", ע"ש אביו

העור פסול לתפילין ולרצועותיהם. מליחת העורות מיד לאחר הפשתם נחשבת כחלק מן העיבוד וטעונה "לשמה", וכמו כן שלבים נוספים במהלך העיבוד עצמו, כמו השרייה בסיד וכיוצא בכך.

ו. אף שלבי העיבוד התורמים לריכוך העורות והגמשתם בלבד, "כדי שיהיו

רכים לקשירה ולכריכה", צריכים להתבצע "לשמה" (לבוש, סי' ל"ב סל"ז).

תחילת הביורור והתגליות הראשונות

לפני כחמש-עשרה שנה, שלח סוחר רצועות דורון לכ"ק האדמו"ר מליובאוויטש זצוק"ל, זוג רצועות לתפילין. האדמו"ר

מסר את הרצועות למשמשיו והורה להם לפנות אל מורינו הגרמי"ל לנדא שליט"א, רבה של בני-ברק, בבקשה שיתנה על קנקן של הרצועות ויבדוק את כשרותן. כבר בשלבי הבדיקה הראשונים נתגלה למורינו הרב שליט"א, כי תחום הכשרות של רצועות התפילין פרוץ ביותר, ומני אז נכנס בעובי הקורה ועמל ללא ליאות על נושא זה.

מיד בביורור הראשוני שנערך עם סוחר הרצועות לפי בקשת האדמו"ר זצוק"ל, התברר לרב שליט"א, כי לפני צביעת הרצועות בצבע השחור בגמר המלאכה, מתיזים על הרצועות חומר פלסטי שקוף.

"זאת אומרת, איפוא" - התלונן הרב שליט"א בפני הסוחר - "כי אתם משחירים פלסטיק ולא רצועות, שהרי החומר הפלסטי הלזה חוצץ בין הצבע ובין העור, ואם כן, לא נתמלאה דרישת ההלכה למשה מסיני כי הרצועות צריכות להיצבע בשחור".

"לא!" - טען הסוחר להגנתו - "לפני

הצביעה, משייפים את פני הרצועות מן החומר הפלסטי שהותז, שכן המגמה היא שהחומר יספג רק בעומק הרצועה ולא על פניה".

הואיל וכן, הציע הרב דרך לבדיקה מוכחת, האם אכן מסולק החומר הפלסטי מעל פני הרצועות ואינו חוצץ

עורות אחרי המליחה

בפני הצבע. הוא הציע, לערב באופן חד-פעמי צבע שחור בחומר השקוף לפני ההתזה, ולשייף. או-אז, ניתן יהיה לראות, אם נותר צבע שחור על פני הרצועות - הרי לנו הוכחה חותכת שהחומר הפלסטי נשאר, ואם לא ישאר צבע שחור, הרי שטענת הסוחר שרירה וצודקת.

הסוחר הסכים להצעה והבטיח לבצע את הבדיקה. כעבור מספר ימים חזר והודה: "אני מרים ידים... העור נשאר שחור בחלקו, גם לאחר השיוף!" בהמשך התברר, כי ישנם יצרנים, אשר אינם מסתפקים בהתזת החומר הפלסטי על פני הרצועות, אלא מוסיפים ומתיזים אותו גם מאחורי הרצועות, כדי להחליקם ולייפותם, מבלי להעלות כלל על דעתם, כי יתכן ומדובר בחציצה בין הרצועה לבין ידו של המניח. איש מהם לא טרח לפנות אל רב ולבקש הכרעה בשאלה, האם שייך בזה הכלל של "כל לנאותו אינו חוצץ", או כי בעיני "על בשרו" ממש וגם כהאי גוונא נחשב לחציצה.

זו היתה, כאמור, ההתחלה בלבד. היה זה הפתח, לכניסה למסלול מחקר מקיף ויסודי בעולם נעלם זה של עיבוד העורות בכלל, ושל רצועות התפילין בפרט. מסלול שארך 15 שנים תמימות והיה רצוף גילויים מדהימים ומדאיבים על ההפקרות והעם-ארצות השוררות בענף, כשכל יצרן וסוחר מחליטים לעצמם, איזה שלב טעון "לשמה" ואיזה לא, איזה חומר כשר ואיזה לא, ואין מי שיעמוד על ראשם ויפקח עין הלכתית, לאשר או לפסול.

עד דלא ידע בין עור פרה לעור סוס ...

מובן מאליו, כי אותן הרצועות שנשלחו לדורון לא זכו לקבל את הכשרו של הרב שליט"א, אך הן משכו את הרב לתוך עובי הנושא, כשמנוי וגמור עימו לחוקר עד תום בס"ד ולהגיע אל המטרה: ייצור רצועות לתפילין בהשגחה קפדנית בשיא הידור והכשרות.

באחד השלבים הבאים, הוזמן הרב על-ידי סוחר של רצועות לתפילין, לבקר במפעל גדול לעיבוד עורות באחד ממדינות מערב-אירופה, שם היה הלה מייצר את רצועותיו כשמשיגה כשרות צמוד מלווה את הייצור. הרב ניאות להזמנה, ובאחד מביקוריו הקרובים במערב אירופה, סר באופן מיוחד לאותה מדינה, כדי לבקר במפעל.

בשדה התעופה, קיבל המשגיח את פני הרב והובילו ברכבו אל המפעל. בדרך, שואל הרב שליט"א את המשגיח: "האם יודע אתה להבחין, בין עור של בהמה טהורה לעור של בהמה טמאה?" "לא!" - השיב המשגיח בכנות - "אין לי שמץ מושג בנושא זה!" "על מה, אם כן, משגיח אתה?" - תמה הרב.

"הורו לי, לבצע מספר שלבים בעיבוד העור בעבודה ידנית ולומר 'לשם מצוות תפילין', ואת זאת הנני מבצע, אך מאומה

לא מעבר לכך!" - הודה הלה.

כאשר הגיעו אל המפעל, הציג המנהל את הרב בפני המנהל הנוכרי, ומיד עם ה'שלום עליכם' הראשון שאלו הרב: "עורות של סוסים ניתן לקבל אצלכם?" "בוודאי! מה השאלה?!" - השיב הלה ברוב חשיבות...

"האם יכול כל אדם להבחין בין עור סוס או חמור - לבין עור של פרה?" - הוסיף הרב ושאל.

"עור של חמור ניתן לזהות בקלות" - השיב המנהל - "אך להבחין בין עור סוס לעור פרה צריך כבר להבין!"

כמובן מאלי, לא נותר לרב שליט"א הרבה מה לחפש באותו מפעל ועם אותו משגיח, והוא יצא מן המקום מאוכזב

וכאוב. וזאת למודעי, כי מאותו מפעל ובהסתמך על השגחתו של אותו משגיח, הפיץ הסוחר מזה שנים קילומטרים רבים של רצועות לתפילין בכל תפוצות ישראל ברחבי תבל.

חומר עיבוד שהופק מ"דבר-אחר

אולם, הרב שליט"א, שליחיו ומומחי מערכת הכשרות שלו, לא נחו ולא שקטו. עשרות רבות של מפעלי עיבוד עורות בכל קצות תבל שימשו מטרת לביקורים, להתכתביות ולמשאים-ומתנים ארוכים ומייגעים, בדרך לגילוי כל הסודות המקצועיים הטמונים במלאכת העיבוד. בד-בבד, נערכו מחקרים ובדיקות אינספור לגבי כל החומרים אשר בהם משתמשים בכל שלב משלבי העיבוד - ומדובר בקרוב ל-50 חומרים שונים! גם כאן, נדרשה התמודדות קשה ונחרצת מול מפעלים בכל פינות כדור הארץ, המייצרים את החומרים הללו ושומרים על סודות התכולה והייצור כעל בבות-עיניהם. מטבע הדברים, היה הקושי הגדול

והראשון בכל מפגש עם מעבד עור או יצרן חומר - יצירת אימון הדדי והגעה להידברות כנה ואמיתית. גם לאחר שכאלו נוצרו כבר, חשופים היו עדיין לסכנת 'קריסה' בכל רגע, כשהחשש הכבד מפני אספקת דיס-אינפורמציה מאיים ללא הרף על ראשי העושים במלאכת הקודש.

אחד מתהליכי עיבוד העורות לרצועות

באחד המפעלים בחו"ל, המייצר תשתית עשרות חומרי העיבוד הדרושים, הואיל הכימאי הראשי להודות באישור רשמי, כי שלושה מתוך החומרים עלולים להכיל רכיבים מן החי. אולם, הוא לא פירט אלו שלושה, ולכן נדרש לפרטם.

תוך כדי פרק הזמן שמהדרים ועד לקבלת תשובתו, נודע לנציג של המפעל בארץ, על המחקר שמבצעת מחלקת

הכשרות של גאב"ד בני-ברק בשיתוף עם הכימאי הנוכרי של המפעל, אשר לא הבין כמובן מאומה, בקשר למה הדברים אמורים. ובכן, הנציג הישראלי

הואיל לנדב למפעל את עצתו, ועל-פיה, חזר בו לפתע הכימאי מן ההצהרה הקודמת והודיע, כי אף אחד מתשתית החומרים אינו מכיל רכיבים מן החי... הואיל וכך, הודיע הרב שליט"א, כי כל תשתית החומרים יפסלו משימוש לייצור רצועות התפילין.

רק לאחר שנוכחה הנהלת המפעל לדעת, כי הרב אכן נחוש בהחלטתו זו, ועל אף כי בסך-הכל מדובר בכמות קטנה ביחס לכמויות הענק שהמפעל משווק, נכנעו והורו לכימאי לשתף פעולה באופן כן וגלוי. כך נודע, כי אחד משלושת החומרים האמורים, מורכב מלבלב של דבר-אחר, וגם השניים האחרים אינם תמיד כשרים, כאשר לפעמים מעורב

בהם שמן דגים, המגיע בדרך-כלל מדגים טמאים.

הרב שליט"א, 'ויתר', איפוא, על שלושת החומרים הנ"ל, ועל מומחי מערכת הכשרות הוטל התפקיד, לחפש להם תחליף בעולם הגדול. התחליפים נמצאו, בסיעתא דשמיא, והמכשול, כמו רבים נוספים,

סולק מן הדרך.

זוהי דוגמה אחת בלבד, מאינסוף ההרפתקאות שידעה המערכת בדרכה לבסס קו-ייצור של רצועות לתפילין באפס שאלות וחששות ובשיא ההידורים והכשרות. בסופו של המסלול הפתלתול והמתיש, למדו עשרות כימאים מדופלמים במפעלי ענק ברחבי תבל - רובם ככולם גויים - להצדיע בפני מערכת הכשרות של הרב שליט"א, ומני אז, כל שאלה המוצגת בפניהם בשם הרב שליט"א, זוכה לתשובה אמיתית, אחראית ומפורטת, בשיא הכבוד וההערצה.

תהליך עיבוד העור

-תפקידו המשגיח

על הרבה פרטים מתהליך מלאכת העיבוד, ניתן ללמוד מן ההלכות השונות השנויות בגמרא, כמו (ביצה י): "אין נותנין את העור לפני הדורסן", פירש": "לא ישטחנו במקום דריסת הרגלים, שזהו צורך עיבוד, שמתעבד ע"י הדריסה". כמו כן מוצאים אנו בדברי הגמרא,

כי מליחת העור לפני העיבוד היא חלק מן העיבוד, אנו יודעים שהשריית העור בסיד היא חלק מתהליך העיבוד, וכן ההשרייה בעפצים. החלק העיקרי מן התהליכים והחומרים העתיקים הללו קיימים ושמישים באותה המתכונת עד לימינו אלה, ואילו חלק קטן - בעיקר חומרים - הוחלף במרוצת השנים בחומרים זמינים ונעימים יותר.

אך בטרם נספר על שלבי העיבוד השונים, שומה עלינו להקדים מספר פרטים על מהות העור והרכבו, כדי להבין מה הן הפעולות והתוצאות המופקות ממלאכת העיבוד.

העור מורכב משלוש שכבות: השכבה הפנימית שבצד הבשר, השכבה החיצונית (שהיא למעשה זו המשמשת לרצועות התפילין (בעוד הפנימית משמשת לקלף וכיו"ב), והשכבה

האמצעית. בכל אחת מן השכבות מצויים מרכיבים שונים, אשר כדי לעבד את העור ולשמרו לאורך שנים, צריכים תחילה להיפטר מהם. בשכבה החיצונית, מצויים שערות ובלוטות.

המשגיח מסובב החבית הידנית "לשמה"

בשכבה האמצעית - שורשי השערות, נימי דם וורידים, ואילו בשכבה הפנימית מצויים שרירים ושומנים.

מטרתה של מלאכת העיבוד היא, לסלק את כל המרכיבים ה"בשריים" מן העור, כדי שלא ירקבו ויבאש, כדרכו של בשר ללא רוח חיים, להפוך אותו לחומר עמיד לאורך ימים, ולהעניק לו גמישות או קשיחות, כפי הצורך שאליו מייעדים אותו. ה"בתים" של התפילין, לדוגמה, צריכים עור קשיח, ולעומתם הרצועות, צריכות עור גמיש.

עתה, נספר על תהליך העיבוד ועל תפקידיו של המשגיח הצמוד אליהם. כפי שתווכחו לדעת, בנויה 'דיאגרמה' זו על בקיאות מכסימלית במלאכת העיבוד, שלביה ופעולות החומרים השונים המשמשים בה, והיא נבנתה

כולה ע"י מערכת הכשרות ומורינו הרב שליט"א העומד בראשה, מתוך לימוד עקבי, יסודי ומעמיק, במשך 15 שנים תמימות!

ובכן, השלב הראשון אחרי השחיטה הוא, מליחת העור. זהו שלב ביניים, המשמר את העור עד הבאתו למפעל העיבוד, כדי שלא ירקבו בינתיים ויבאש. ואולם, על-פי ההגדרה ההלכתית שהוזכרה כבר לעיל בדרך אגב, מהווה המליחה חלק מן העיבוד, ולכן, כשמדובר ברצועות לתפילין, היא חייבת להיעשות "לשמה", דבר המצריך פועל יהודי למעלה מגיל בר-מצוה, אשר יבצע את הפעולה במו-ידיו ויאמר בפיו, כי הוא עושה זאת לשם מצוות עיבוד עורות לתפילין. תפקיד זה שמור בדרך-כלל למשגיח הכשרות עוד בבית-המטבחים. שכן כבר שם מולחים את העורות מיד לאחר השחיטה, שאלמלא כן עלולים הם להתקלקל עוד בטרם יספיקו להגיע אל הבורסקי.

אמנם, תפקיד השגחת הכשרות בנושא רצועות התפילין, מתחיל בשלב עוד יותר מוקדם בבית המטבחים, דהיינו, בוידוא כי העורות אינם מעגל שהוא "בכור". זהו בעצם תפקידם של הרבנים והמשגיחים בבית המטבחים, לוודא את מקור הבהמה עוד לפני השחיטה. לפיכך, תפקידו של המשגיח במפעל העיבוד הוא, לבדוק בטרם-כל את החותמת (פלומבה או הלחמה) המוטבעת על העור, אשר בה מצוין מקום השחיטה. כאשר החותמת מאשרת כי מדובר בבית מטבחים אשר בראשו עומד רב נאמן ומוסמך, הרווחנו את שני השלבים הנ"ל: א. אנו בטוחים כי הבהמה איננה בכור. ב. אנו יודעים, כי ההמלחה בוצעה ע"י משגיח מוסמך אשר עשה אותה "לשמה".

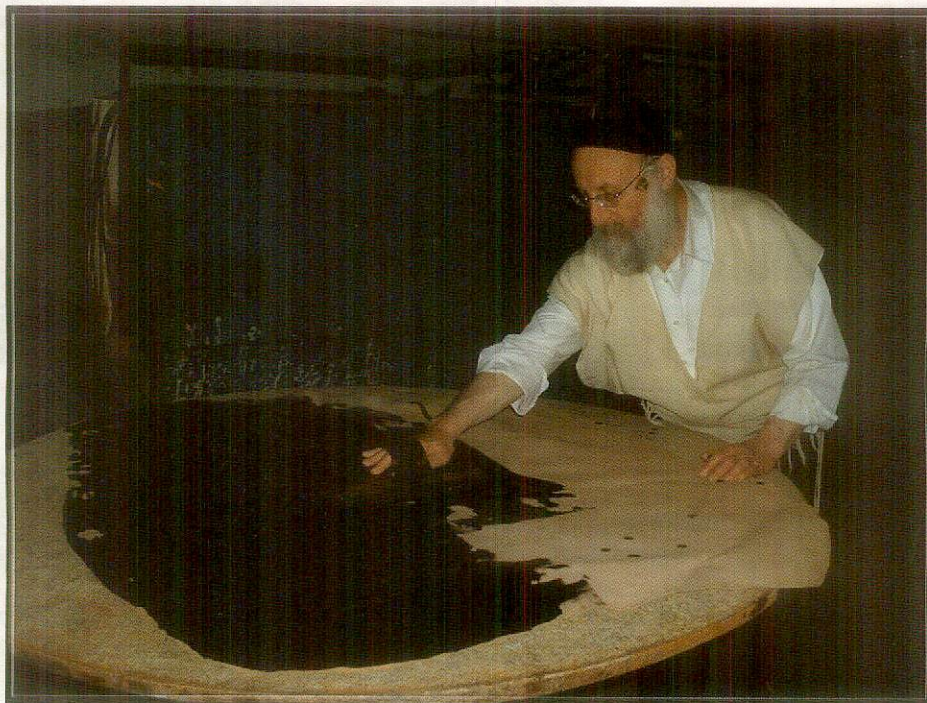
לפני תחילת העיבוד, מוכנסים העורות המלוחים לשטיפה קצרה במים, זהו אינו שלב קריטי, ולפיכך אינו טעון "לשמה" ויכול להתבצע הן ע"י מכונה והן ע"י כל

ה"אימפרגנציה", שהיא התזת החומר הסינתטי השקוף המוזכר בראש הכתבה - והיא אינה צריכה להיעשות לשמה.

של הרצועות. כמו"כ יש המוסיפים חומר נוסף בסוף מאחורי הרצועות שלא יתפורר, וגם את זאת אוסר הרב שליט"א, כי החומר הזר מהווה חציצה

סביב כפי הרוחב הדרוש, ומתקבלת רצועה ארוכה. לאחר החיתוך היא נמתחת בשיטה מיוחדת, עד שהופכת לרצועה ישרה ואחידה.

אמנם, במידה והצבע השחור חודר עקב כך עד לצידן הפנימי של הרצועות ומפריע לחזותן האסתטית, מאשר הרב גם עירבוב הצבע השחור בתוך חומר האימפרגנציה, שכן אז מקבלת התערובת כולה דין של צבע. אולם אז, צריכה פעולת האימפרגנציה להיעשות לשמה.

המשגיח צובע את העור המיועד לרצועות התפילין "לשם מצוה"

לשם קבלת הברק הסופי מלמעלה, משתמשים בחומרים סינתטיים, ובתנאי שלא ימרחו אותם מן הצד הפנימי

בין הרצועות לבין היד.

לאחר הצביעה, חותכים את העור סביב-

בני-ברק על הרצועות.

ברוך עוטר ישראל בתפארה

ימות השנה הרגילים בלבד

טבח, מנהל משק, מנהל מוסד.

לכל אחד מאיתנו יש את הטעם שהוא הכי אוהב, רק על מגש אחד תמצאו בשבילנו את כל הטעמים...

תבליני כהן. תבלין עם כל הטעמים...

אזור התעשייה יבנה, רח' חידקל 4 יבנה
טלפון: 08 9322977-08 סקס: 08-93222980

תשובה מאת הגרי"י בלינוב שליט"א, רב מרכז בני-ברק

בהתייחסות למאמר:

"משקה ה'ויסקי' אינו כשר"

שהתפרסם ב"עיר על תילה", גיליון 9

YOSEF Y. BELINOV
RABBI OF MERKAZ BNEI BRAK
ROCH KOLEL "PA'AMEI YA'AKOV"

יוסף יצחק בלאמיר הגר"מ שליט"א בלינוב
רב מרכז בני ברק ואב"ד בית ההוראה המרכזי
ראש כוללי "פעמי יעקב" ומח"ס שרית "סערי מישור"

לכ' קוראי ולומדי "עיר על תילה" הי"ו,
שלום רב וברכה מרובה!

בנוגע לדברים שפורסמו בגיליון הקודם של "עיר על תילה", על דעת כב' מו"ח הרב אב"ד דבני-ברק שליט"א, בנידון משקה ה'ויסקי', (כפי שנכתב ע"י הר"ר מרדכי הסופר הי"ו, אשר אף שהסגנון והפרטים נכתבו על ידו, הרי תוכן הדברים והמסקנה הם על דעת מו"ח מורינו הגרמ"ל לנדא שליט"א):

אין בכוונתנו להיכנס לפולמוס, להתווכח על כל פרט ולהתייחס לכל הערה, שהרי אין סוף לאומדנות ואיפכא-מסתברא וכו'. הדברים מיועדים רק לציבור הק' הצמאים לדבר ה' זו הלכה למעשה (ולא לשתיית "ויסקי" בכל אופן...). היות שמדובר כאן בעניינים הנוגעים לקדושת עם ישראל, כדאיתא במכילתא, ומובא בפרש"י עה"ת (שמות כב' ל') על הפסוק: "ואנשי קודש תהיו לך" - "אם אתם קדושים ופרושים משקוצי נבילות וטריפות, הרי אתם שלי - ואם לאו אינכם שלי". עיי"ש דהפירוש בזה, דמי שאינו קדוש ופרוש בענייני "כשרות", אף שעוסק כל היום בתורה ומעשים טובים, אמר הקב"ה: "אינכם שלי". מכאן ניתן להבין, עד כמה יש ליזהר בענייני כשרות באכילה ושתייה, כדי שלא לפגום ח"ו וח"ו ב"אתם שלי" ולהיכשל באיזה סרך של "אינכם שלי" הש"י. לכן, אתייחס בזה רק לכמה הערות כלליות, כדי לסתור כמה יסודות מוטעים שהניחו כמה מתווכחים, ובנו עליהם ערי מסכנות את פיתום ואת רעמסס, ודון מינ' על שאר ההערות, והמבין יבין והבוחר יבחר.

א. יש שפרסמו שהחביות אחסון של הויסקי (אשר מקודם היה בהן יין נסך שרי") עוברים הגעלה וליבון, ובמילא הכל מותר.

תשובה: גם אם נניח שעומד שם משגיח ובודק שהגעלה והליבון נעשים כדון המבואר בשר"ע (סימן תנ"א) (וראה להלן סעיף ב' בשם יצרני הויסקי) - להווי ידוע לכל הרוצה לדעת, כי לאחר החקירה והדרישה ידוע לנו בבירור, שגם מה שנקרא "הגעלה וליבון" לדעת הנ"ל, לא מתבצע לכל החביות, ורק חלק מהחביות מעלים עשן, וד"ל.

ב. היו מי שטרחו לפלפל ולהמציא סיבות מסיבות שונות, מדוע מאחסנים את הויסקי בחביות של יי"נ שרי".

תשובה: כל החקירות והפלפולים בנידון מיותרים לחלוטין, שכן למעשה, יצרני ה'ויסקי' למיניהם (חלק גדול מהם עכ"פ) גאים ומפרסמים באופן הרשמי ביותר, שהם מאחסנים את הויסקי שלהם בחביות של יי"נ שרי", משום שהויסקי מקבל טעם לשבח של היין, והמומחים שלהם מרגישים בפירוש את טעם היין שב'ויסקי', ועפ"ז הם מחליטים כמה להוסיף וכו'.

ועד כדי כך פשוט אצל היצרנים כי טעם ה'שרי' מוכרח להיות בוויסקי, שבעת הבידורים שערבנו (לכתחילה) ממקור ראשון, נשאלו היצרנים על התופעה הנ"ל: "האין יתכן ששורפין חלק מהחביות, הרי ע"י זה פג טעם היי"נ שבדופני החביות?" והשיבו כולם פה אחד וענו: "הטעם של היין שרי" נשאר גם אחרי השריפה, ונותן טעם לשבח", ואף אחד מהיצרנים לא העלה על דעתו לענות, כי לא צריך את טעם היין. (ומכאן ניתן להבין מה שכבר רמזנו לעיל, כי צריך קודם כל לברר, האין שייך לקרות לזה "הגעלה וליבון", כאשר טעם היי"נ נשאר, ואולי אינו אלא

מעלה עשן כלשהוא. וד"ק).
לא יתכן, אפוא, שכל הרוצה לשתות ויסקי ייהפך לחוקר ומומחה ולמדן, ויחליט בשם היצרנים, כי סוג פלוני של ויסקי מאוחסן באותן חביות מסיבה אחרת ולא לשם הטעם...

כל בר-בי-רבי ויר"ש, מבין היטב את גודל המכשול הכרוך בדרך זו. היות שישנם עשרות סוגי ויסקי ויותר, וגם אם נניח שנמצא סוג אחד או שניים המוכשרים באופן הנ"ל כפי טענתם, האין שייך להתיר בגין כך את משקה הויסקי באופן כללי?!

ג. מה שהקשו מגמרא, רמב"ם ושו"ע מפורש (סימן קל"ז ס"ד) וז"ל: "כלים האסורים מחמת יין של עובד כוכבים מותר ליתן לתוכם בין מים בין שכר בין שאר משקים ובלבד שידיה בתחלה לחלוהי היין שעל פני הכלים וכן מותר למלוח בהם".

תשובה: די בציטוט לשונו של הגאון בעל ה"מנחת יצחק", בתשובותיו (ח"ב סימן כ"ח אות ג'): "שאין לדון בזה להקל מטעם המבואר בסימן קל"ז ס"ד, דשם הטעם משום שיש שיעור ביטול או דהווי נותן טעם לפגם, אבל כיוון שהתכלית בנידון דידן לערב בכוונה, כדי שהיי"ש יבלע לתוכו מבליעת היין שבתוך החביות, לא שאני מתערבות סתם יינם ממש בעין, ויש לדון בזה כמו בתערובת יין בעין תוך היי"ש וכו'", עיי"ש.

[ואעיר עוד בקצרה לחכימא ברמיזא בלבד, דהרי אכמ"ל בעומק הדין: דכבר מצינו גמ' מפורשת בע"ז (ס"ח ע"ב), דאע"ג שסתם עכבר נותן טעם לפגם, הרי יש סוג מסויים הנקרא עכברא דברא, שעולה על שולחן מלכים,

